

МОТИВИ

към проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 38 от 21.05.2020 г. за изискванията към дейността на инвестиционните посредници

Причини, налагащи приемането:

С предложените изменения и допълнения на Наредба № 38 от 21.05.2020 г. за изискванията към дейността на инвестиционните посредници (Наредба № 38) в националното законодателство се въвеждат допълнителни изисквания относно оценката на пригодността на членовете на управителните и контролните органи на инвестиционните посредници и лицата, заемащи ключови позиции, произтичащи от Насоките за оценка на пригодността на членовете на ръководния орган и лицата, заемащи ключови позиции, издадени от Европейския орган за ценни книжа и пазари съвместно с Европейския банков орган. Съгласно изискванията на Насоките инвестиционните посредници трябва текущо да наблюдават репутацията, честността, почтеността, знанията, уменията и опита на лицата, които заемат ключови позиции, за да могат, ако се появи ново обстоятелство, да установяват ситуации, в които следва да се извърши повторна оценка.

С цел постигане на синхрон с европейските нормативни актове, регулиращи дейността на инвестиционните посредници, с наредбата се предлага при първоначалното извършване на индивидуалната оценка за пригодност, да се установи дали са налице основателни причини за съмнение, че се извършва, било е извършено или е имало опит да се извърши изпиране на пари и финансиране на тероризма (ИП/ФТ), или че рискът от тези действия може да се повиши, а при извършване на колективната оценка следва да се прецени дали чрез своите решения управителният орган, съответно контролният орган, е показал достатъчно разбиране по отношение на рисковете от ИП/ФТ и на начина, по който те засягат дейностите на инвестиционния посредник и дали е демонстрирал адекватно управление на тези рискове.

Въвеждат се изисквания за повторна оценка на индивидуалната и колективната пригодност на управителния и контролният орган, както и повторна оценка на пригодността на лицата, заемащи ключови позиции, при съмнения, че се извършва, било е извършено или е имало опит да се извърши ИП/ФТ, или че е налице повишен риск от такива действия, като са предвидени и хипотези, при които наличната информация предполага такъв риск.

Повторна оценка на индивидуалната и колективна пригодност на членовете на управителния и контролният орган, както и на лицата, заемащи ключови позиции, следва да се извършва от компетентните органи, винаги, когато в хода на текущата им надзорна дейност бъдат разкрити нови факти или доказателства, включително ситуации, пораждащи съществени и основаващи се на факти съмнения относно показаното до момента или текущото спазване на изискванията за противодействие на ИП/ФТ от страна на инвестиционния посредник или членовете на управителния и контролният орган.

Въвежда се изискване член на управителен или контролен орган, който е определен като отговорен за осъществяването на вътрешния контрол по изпълнението на задълженията по Закона за мерките срещу изпирането на пари, правилника за прилагането му и Закона за мерките срещу финансирането на тероризма, да има познания, умения и опит по отношение на идентифицирането и оценката на риска от ИП/ФТ и по отношение на политиките, контрола и процедурите в областта на противодействието на ИП/ФТ. Той следва да има познания относно степента, в която бизнес моделът на инвестиционния посредник я излага на рискове от ИП/ФТ.

В областта на сътрудничеството с други компетентни органи се предвижда, при необходимост и при съмнения за ИП/ФТ от лице, подлежащо на оценка, компетентните органи да могат да си сътрудничат с надзорния орган в областта на противодействие на ИП/ФТ в съответната държава членка, за да получат допълнителна информация, необходима за оценка на дадено лице. В случаите, в които рискът от ИП/ФТ, свързан с институцията или с даден член, е повишен, компетентния орган може да потърси информация от други съответни заинтересовани страни, включително от звената за финансово разузнаване и от правоприлагащите служби, за да получи информация за целите на оценката на пригодността, която извършва.

Въвежда се изискване членовете на управителния и на контролния орган на инвестиционния посредник да притежават умения за ефективно управление и контрол на инвестиционния посредник по отношение на екологичните, управленските и социалните рискове и рискови фактори.

Въвежда се изискване звеното за проверка на съответствието при оценяване на нивото на риска от неспазване на нормативните изисквания, на който е изложен инвестиционният посредник, да взема предвид не само инвестиционните услуги и дейности на инвестиционния посредник и видовете търгувани и разпространявани финансови инструменти, но и категориите клиенти на посредника, каналите за разпространение и, когато инвестиционният посредник е част от група, вътрешната организация на групата.

Предвижда се инвестиционните посредници да имат политики за осигуряване на недопускане на дискриминация. Също така, във връзка с многообразието на управителните и контролните органи, се предвижда инвестиционните посредници да осигурят подходящо съотношение на половете в рамките на управителния и на контролния орган и да гарантират спазването на принципа на равните възможности при подбора на членовете на управителните и на контролните органи.

Предлага се да бъде създаден нов раздел в глава втора на Наредба № 38, който е свързан с оценката на пригодността от Комисията в процедура, свързана с преструктуриране на инвестиционен посредник.

Цели, които се поставят с приемането на наредбата:

Чрез предприемане на предлаганите изменения се цели повишаване ефективността при прилагане на превантивното законодателство срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма. Привеждането на националното законодателство в съответствие с последните изменения на законодателството на Европейския съюз чрез приемането на горепосочените изменения и допълнения има за цел и да повиши ефективността на националната система за превенция и предотвратяване изпирането на пари и финансирането на тероризма.

Все повече компании, в това число и инвестиционни посредници, интегрират екологичните, социалните и управленските (ESG) фактори в корпоративните си стратегии, тъй като те се превръщат в приоритет за акционери и инвеститори. За тази цел с предложения проект на наредба се разширява обхватът на понятието риск, като в него вече ще се включват и рисковете от изпиране на пари и финансиране на тероризма, както и екологичните, социалните и управленските фактори.

Очаквани резултати от прилагането:

Предложените промени способстват за установяване на последователни, ефикасни и ефективни надзорни практики в рамките на Европейската система за финансов надзор и гарантират общо, уеднаквено и последователно прилагане на изискванията за надеждно и

сигурно управление на инвестиционните посредници. Ще се повиши доверието в тяхната дейност и управление, което е предпоставка за развитие на търговията на финансовите пазари.

Финансови и други средства, необходими за прилагането на новата уредба:

Прилагането на НИД на Наредба № 38 от 21.05.2020 г. за изискванията към дейността на инвестиционните посредници не е свързано с допълнителни разходи за заинтересованите лица извън необходимите за прилагането на изискванията на подзаконовия нормативен акт. Предлаганият проект на наредба няма пряко отражение върху бюджета на КФН и не е необходимо осигуряване на допълнителни разходи/трансфери/други плащания.

Анализ за съответствие с правото на Европейския съюз:

Проектът на наредба не противоречи на правото на Европейския съюз и не съдържа разпоредби, които транспонират изискванията на акт на Европейския съюз, поради което не е приложена справка за съответствието му.

На основание чл. 6 от Правилата за нормативна дейност на Комисията за финансов надзор проектът на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 38 от 21.05.2020 г. за изискванията към дейността на инвестиционните посредници заедно с мотивите се публикуват на интернет страницата на Комисията за финансов надзор, като срокът за предложения и становища по проекта на наредба, публикуван за обществени консултации, е 30-дневен.